

Handläggare
Hellstrand Eva

Datum
2018-10-05

Diarienummer
AMN-2018-0333

Arbetsmarknadsnämnden

Avtals- och uppdragsuppföljning för vuxenutbildningen 2018 – information

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden föreslås besluta

att lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning

Förvaltningen har under vår och tidig höst 2018 genomfört avtals- och uppdragsuppföljning med alla anordnare inom vuxenutbildningen.

Årets uppföljning behandlade bland annat områden som kunskapsresultat, lärarnas behörighet, skolornas arbete med koppling till arbetsmarknaden, administration med mera.

Arbetsmarknadsförvaltningen

Lena Winterbom
Direktör

Bilaga: Rapport från avtalsuppföljning/uppdragsuppföljning inom vuxenutbildningen 2018

Handläggare
Eva Hellstrand

2018-10-05

Rapport från avtalsuppföljning/uppdragsuppföljning inom vuxenutbildningen 2018

Bakgrund

Arbetsmarknadsförvaltningen genomför varje vår uppföljande möten med kommunens olika utbildningsanordnare inom vuxenutbildning. På mötena med extern regi har från huvudmannens sida strateg samt rektor för externt upphandlad utbildning deltagit. På motsvarande sätt har strateg samt vuxenutbildningschef deltagit i möten med kommunens egen regi.

Årets uppföljning behandlade bl a områden som kunskapsresultat, lärarnas behörighet, skolornas arbete med koppling till arbetsmarknaden, administration m m.

Uppföljningarna dokumenteras i särskilda minnesanteckningar för varje möte och läggs in i kommunens ärendehanteringssystem.

Följande anordnare/skolenheter var kallade och deltog i uppföljningen:

Hermods, sfi samt grundläggande och gymnasial vuxenutbildning
Kompetensutvecklingsinstitutet (KUI), gymnasial vuxenutbildning
Lernia, sfi, grundläggande och gymnasial vuxenutbildning (uppföljning 14 september)
Vuxenutbildningen Linné, allmänna ämnen och Lärvox
Vuxenutbildningen Linné, sfi samt svenska som andraspråk på grundläggande nivå
Vuxenutbildningen Linné, Ekeby och Jälla, yrkesämnen i egen regi

Kunskapsresultat

I kallelsen till mötena var det angivet vilka kunskapsresultat som efterfrågades. För resultaten för grundläggande och gymnasial teoretisk nivå handlade det om elever på kurser i Svenska/SVA, matematik och engelska. För gymnasiala yrkeskurser gällde det resultaten godkända på de kurser som haft flest elever. För sfi gällde det antal godkända elever per kurs matchat med antal elever fördelat på betygsstegen A-F på kursens nationella prov. Detta för att kunna se överensstämmelsen mellan kursbetyg och resultat på nationella prov. För Lärvox efterfrågades antal intyg och betyg som utfärdats hittills under året.

Resultaten skulle enligt kallelsen skickas in en vecka innan för att kunna få en bra diskussion under själva mötet. Till mötet efterfrågades också en analys av resultaten från utbildningsanordnaren. Här följer några korta sammanfattande kommentarer över resultaten som avser kurser avslutade under 2017.

Grundläggande och gymnasial vuxenutbildning

Från Hermods redovisas bra resultat för svenska som andraspråk på grundläggande nivå med 95 % godkända elever (A-E). Skolan för fram att man bland annat arbetat med rutiner för

särskilt stöd. Dessutom har antalet handledningspass utökats per vecka. När det gäller grundläggande matematik har andelen godkända elever minskat från 90 % för 2016 till 83 % för 2017.

Ett resultat som sticker ut för Hermods på gymnasial nivå är matematik 1 där andelen godkända betyg var 50 % för 2017. En kompletterande redovisning begärdes in av kommunens rektor. Som förslag till åtgärder för förbättringar av matematikresultaten nämndes bl a olika former av stödinsatser och rekommendation att elever läser kursen i flexstudieform.

På Lernia fick enligt skolans redovisning 91 % av eleverna på betygsatta grundläggande kurser godkända betyg A-E. I siffrorna ingår inte avbrott. Lernia pekar på problem med elever som troligen av språkskäl har svårt att fullfölja kurser framför allt i matematik och engelska. Skolan lyfter fram att det görs ett förebyggande arbete med uppföljning av frånvaro och F-varning vid behov, men på mötet med kommunen fick skolan i uppdrag att återkomma till kommunens rektor med information om elever på grundläggande nivå som inte fullföljer kurser (får ett streck eller avbryter). För gymnasiala teoretiska kurser var elevunderlaget litet då de första kursstarterna var först under sommaren 2017. Yrkeskurserna har mycket få elever som inte godkänts.

På Vuxenutbildningen Linné redovisas resultat för varje delkurs på grundläggande nivå med undantag för elever som påbörjat studierna 2016 där resultaten läggs ihop. För matematik varierar resultaten på delkurserna mellan 78 % och 86 % godkända och för engelska varierar resultaten mellan 77 och 100 procent godkända. Rektor framför i sina kommentarer till resultaten att de har jobbat intensivt för att systematisera stödet och individanpassningen i klassrummen.

I de gymnasiala ämnena matematik och engelska är resultaten sämre. Andelen godkända i matematik 1 är 65 %. I engelska 5 är mindre än hälften godkända, 48 %, vilket även uppmärksammades vid uppföljningen till nämnden i mars. Ett arbete har påbörjats med att lägga om upplägget och öka flexibiliteten. I redovisningen skriver rektor att t ex kommer engelska 5 och 6 göras om till modulsystem för att elever ska kunna gå så många moduler som behövs för att nå kunskapskraven och stärka de förmågor som brister.

I de gymnasiala ämnena på Linné överlag har ett arbete påbörjats för att nå bättre resultat. I svaret från rektor nämns att det handlar om allt från att stärka det kollegiala lärandet, ge lärarna fler verktyg för att kunna jobba effektivare med en större bredd av elever och att systematisera stödet.

Från KUIs redovisning framgår att på SvA 1 har ca 85 % av eleverna uppnått godkända betyg. Motsvarande siffror för Svenska 1 är 60 % godkända. Andel avbrott på SVA1 var 21 % och KUI ombads att redovisa avbrottsorsaker i en kompletterande handling.

För yrkeskurserna Hälsopedagogik, Specialpedagogik 1 och Medicin 1 på KUI skiljer sig resultaten åt. På kursen Hälsopedagogik och Specialpedagogik 1 nådde ca 93 % av eleverna godkända betyg. På kursen Medicin 1 fick endast ca 80 % av eleverna godkända betyg. Enligt KUI är medicinkursen den mest utmanande kursen inom vård- och omsorgsutbildningen.

I en kompletterande redovisning som begärdes in från KUI från kommunens rektor utifrån resultaten på kursen Medicin 1 ges flera exempel på åtgärder för att förbättra resultaten; bl a kompetensutveckling för att stärka det språkstödande arbetssättet, språkcafé som ska provas under hösten, kontakt med läromedelsförlag för att diskutera behov av bättre språkstödande struktur i kursboken för Medicin 1. Dessutom kommer lärare med specialpedagogisk kompetens att ansvara för en särskild stödaktivitet med olika kognitiva hjälpmedel som inläsningstjänst m m.

Egen regis yrkeskurser (Linné, Ekeby och Jälla) har flest elever inom vårdområdet. Resultaten för kurserna med flest elever är 88 % godkända betyg i kursen Vård och omsorg 1, 83 % godkända i Medicin 1 samt för Hälso pedagogik 88 % godkända. Som på KUI har även här kursen Medicin 1 lägst resultat.

Sfi

Inom sfi ska det normalt inte finnas några elever som inte blir godkända efter avslutad kurs. Eleverna går kvar tills de är kunskapsmässigt redo för de nationella proven som är ett slags slutprov. När det gäller överensstämmelse i resultat (A-E) mellan kursprov och de nationella proven (som ska vara vägledande i betygssättningen) redovisar Hermods störst avvikelser i kurserna 3C och 3D.

Siffror från Lernia som visar att relativt många elever blir underkända på nationella prov inom sfi tyder på att eleverna gjort provet för tidigt. Det är en viktig fråga för skolläda ningen att stötta lärare som behöver få elever att inse att det är läraren som avgör när eleven är redo för nationellt prov. Åtgärder efter ett F kan enligt skolan vara att eleverna får ett betygssamtal och fortsatt träning i de förmågor de behöver förbättra. Dokumentation görs så det finns vid överlämning sedan till högre kursnivå.

På Vuxenutbildningen Linné visar siffrorna från skolan en relativt stor skillnad mellan antalet godkända nationella prov och godkända på kurs. I redovisningen framgår att det är betydligt fler som är godkända på kurs. Förklaring som ges av rektor är att ett större antal nationella prov kan ha genomförts kring årsskiftena 2016/17 och 2017/18 som på något sätt påverkar statistiken. Ett antal elever kan ha gått kvar efter genomfört prov och fått betyg vid senare tillfälle. Enligt rektor försöker lärarna stå emot och inte låta eleverna göra provet förrän man är förvissad om att sannolikheten för ett godkänt resultat är stort. Ibland är det dock svårt att stå emot elevers önskan om att få möjligheten att skriva provet.

Lärvux

Några kunskapsresultat för Lärvux redovisades inte under uppdragsuppföljningen denna gång. Från uppföljningen enligt förvaltningens årshjul i mars 2018 framgick att under 2017 utfärdades 33 betyg på Lärvux i jämförelse med 38 betyg 2016.

Lärarbehörighet

Förvaltningen följer lärarbehörigheten med hjälp av enheten förvaltningsservice. Kontroller görs gentemot Skolverkets uppgifter om lärarlegitimation och rapportering görs två gånger om året i mars och november. Under avtals/uppdragsuppföljningen behandlades utbildningsläget för de lärare som enligt uppföljningen inte har legitimation för rätt skolform. Krav är att alla lärare som inte har lärarlegitimation ska utbilda sig mot behörighet och skaffa

legitimation. Det innebär att en lärare som inte vill utbilda sig vidare mot legitimation heller inte får vara kvar som lärare i vuxenutbildningen i Uppsala kommun. I uppföljningen från förvaltningsservice under våren redovisas störst problem med behörigheten hos Lernia. Särskilt inom sfi, där enbart en tredjedel av lärarna har lärarlegitimation för skolformen. Överlag är det inom sfi problem med behörigheten precis som förra året. Det är dock bättre siffror för egen regi. För att klara legitimationskraven pågår och planeras vidareutbildning för lärarna. För lärare inom yrkesämnen krävs inte lärarlegitimation. Dock har flera yrkeslärare det ändå.

Skolornas arbete med koppling till arbetsmarknaden

För de anordnare som erbjuder yrkesprogram var förvaltningen intresserad av att diskutera frågor kring arbetsplatsförlagt lärande (APL), yrkesråd m m. Ett villkor för att få statsbidrag för yrkesutbildningar (Regionalt yrkesvux) är t ex att eleverna erbjuds minst 15 % APL.

Hermods har tillsatt en särskild APL-samordnare på 20 %. Det ska ge ett mer tryggt system när det gäller stöd till eleverna angående APL enligt skolan.

Frågan om APL är central i samarbetet mellan KUI och kommunen med alla elever inom vården. En studentmedarbetare gjorde tidigare i år på förvaltningens uppdrag en kartläggning av APL med intervjuer till kommunens yrkesutbildare inom vuxenutbildningen. I KUIs svar i kartläggningen framgår bl a brister gällande utbildade handledare på de kommunala arbetsplatserna och en sämre beredskap att ta emot elever. Under avtalsuppföljningen diskuterades svaren från KUI.

Lernias samverkan med byggbranschen är enligt skolan mycket bra. Lernias byggutbildning har enligt skolan väldigt gott rykte och flera elever får erbjudande om arbete redan under utbildningen. Däremot behöver yrkesrådssamverkan med fordon, måleri och restaurang utvecklas.

Inom egenregi fungerar yrkesrådet inom vård bra enligt rektor, även om representationen från arbetsgivarna kunde vara större. I februari genomfördes handledarutbildning för 25 personer. Utbildningen genomförs av utbildare i turordning. Målet är att alla handledare ska ha gått utbildningen. Det finns inget programråd för trädgårdsutbildningen. Däremot finns många branschkontakter och kontakter med Svenska kyrkan, kommuner, privata aktörer med flera.

Planer mot kränkande behandling

Under våren har skolornas planer mot kränkande behandling samlats in och lagts ut på utförarnas sida samt på arbetsmarknadsnämndens sida i kommunens webbportal. Det finns fortfarande förbättringar att göra i planerna när det gäller kartläggning av eventuella kränkningar och den röda tråden mellan kartläggning – åtgärder – och nya mål.

Utbildningsansvariga inom extern verksamhet

Under våren har två nya utbildningsansvariga godkänts av kommunen för Lernias uppdrag i Uppsala. Det är Anna Li Zayas Danielsson för sfi och allmänna ämnen på grundläggande och gymnasial nivå samt Shahab Mesbah för gymnasiala yrkesämnen. Anna Li Zayas Danielsson

har slutat senare i höst och ersatts av Stefan Bergström, tidigare godkänd utbildningsansvarig för Lernias uppdrag i Uppsala.

Övrigt

Förvaltningen har under våren genomfört oanmälda tillsynsbesök, vilket till viss del även berörts på avtalsuppföljningen. Hos Hermods har elever haft synpunkter på elevutrymmen på Bangårdsgatan. När det gäller St Olofsgatan – behöver frågan med ansvarig på plats lösas. Det är även problem med tillgängligheten till vatten för lokalerna på St Olofsgatan i samband med uppvärmning av mat m m.

Anders Bergström, rektor för yrkesutbildningar i egen regi, är även rektor för maskinförarutbildningen på Jälla även om han inte har personalansvar för denna utbildning. Utbildningen bedrivs av extern utbildningsanordnare - maskinentreprenörerna (ME-skolan). Det finns ett avtal med ungdomsgymnasiet för utbildningen som arbetsmarknadsnämnden haft möjlighet att ansluta sig till. Kommunen är huvudman för utbildningen. Vid uppdragsuppföljningen med rektor kom frågan upp hur uppföljningen ska ske av denna utbildning så att den inte behandlas isolerat.